

GÜNÜN EN GEÇ
SAATİNDE EN
SON HAVADİS-
LERİLE ÇIKAR
HALKGAZETESİ

Sahibi ve Umum Neşriyat
Müdürü :
HASAN RASİM-ÜS
Basıldığı yer
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

24

MART 1940
PAZAR

Numara : 200 Sene : 2
Tel. 23872 Posta kutusu 214

Almanya Balkan- ları tehdit ederse...

Bakû ve Batum Tehlikeye düşecek!

Norveç Almanya iki nota daha verdi

Paris 24 (Radyo) — Alman keşif tayyareleri Fransa'nın şarkında, İngiltere'nin cennubu şarkı sahilleri üzerinde uçmuşlardır. Diğer taraftan Belçika harbiye nezareti tarafından neşredilen bir tebliğde geceyarısı bir tayyare Belçika arazisi üzerinden geçmiş ve tayyare tarassut makamları bunun bir Alman tayyaresi olduğunu tespit etmişlerdir. Deniz harbinde faaliyet diplomatik sahaya geçmiştir. Norveç hükümeti, dün akşam Alman har- (Devamı 2 inci sayfada)

Paris 24 (Radyo) — Bu akşamki Paris Suvar gazetesinde Fransız akademisi azasından Andre Some "Almanyanın petrol vaziyeti nedir?", isimli makalesinde ezcümle şöyle demektedir:

"Almanyanın bugün bütün stokları bitmiştir. Buna mukabil elinde Lehistan petrol kuyuları var. Romanyadan da petrol alabilmektedir. Fakat bütün bu petroler, ancak sulh devrine kâfidir. Uzun sürecek birharbe girdiği takdirde gayet kısa bir zaman zarfında petrol buhranına düşecektir.

"Bunun içindir ki, yalnız şimal memleketlerinde Rusya ve Finlandiya değil, Balkanlarda da Almanya sulh siyasetine dönmeye mecbur olmuştur. Bugün Almanya, şarkicennubi Avrupada askeriden ziyade iktisadî bir faaliyete başlamış bulunmaktadır.

"Diğer taraftan, şunu unutmamak lâzımdır ki, Almanyanın Balkanlara silâhla müdahalesi ve Romanya petrollerini tehdidi, müttefik devletlerin Batum ve Bakûnun vaziyetini tehlikeli bir hale koymalarını intaç edecektir.,,

İinci Balkan kırko- şusu bugün yapıldı

Heybeliadada yapılan ve çok heyecanlı olan koşuda takım itibarile 2 nciliği kazandık

Birinci Balkan kır koşusu bu gün merasimle Heybeliada deniz harp okulunda açıldı. Evvelâ beş Balkan milletinin millî marşları çalınarak bayrakla- rı merasimle direğe çekildi. Vali namına muavini Halûk Nihat kısa bir hitabe ile birinci Balkan kır koşusunu açmış oldu. Bundan sonra atletizm federas-

yonu reisi doktor Adnan, misafir atletlere hoş geldiniz dedi.

Buna evvelâ Yunan sonra Yu- goslav kafilâ reisleri birer kısa hitabe ile cevap verdiler.

Nutuklardan sonra, Balkan mar şı çalınarak Balkan birliği bayra- ğı direğe çekildi.

On dakika sonra yarış başla- dı.

Çok heyecanlı cereyan eden ko- şudan sonra, fert itibarile birin- ci: Kotrik, Yugoslav 24,40, 6.10,

ikinci: Mavropostolos Yunan 24,56 3.10, üçüncü Rıza Maksut 25,20, 1.10; ve sırasile Ralif Yunan

25, 36, 8.10, Hüseyin Türk 25,54, 1/10. Brutan, Yugoslav 25,59,2/10, İlonoz Yugoslav, 26,31/10, Mus-

(Devamı 2 inci sayfada)



Birkaç gün evvel İngiliz bombardıman tayyareleri Sylt adasındaki Alman hava üssü. ne bir baskın verdiler. 7 saat süren bombardımanın netice- sini İngilizler pek öldürücü, mahvedici olarak; Almanlar ise ehemmiyetsiz bir hücum diye dünyaya aksettirdiler. Hattâ Alman ajansına göre, hava akımından sonra Sylt a- dasını dolaşan birçok yabancı gazeteci, adada hiçbir hasar görmemiş... Bu resim, Sylt Alman üssüne son baskını veren İngiliz tayyarelerini bir arada gösteriyor.



Bugünkü lik maçlarında

G.S. : 3 — İ. Spor : 0

F.B. : 5 — B.J.K. : 1

Topkap : 3 - Hilâl : 0

Beykoz : 2 — Sl. : 0

(Yazısı 2 inci sayfada)

Ren üzerinde, şimdiye kadar
görülmemiş bir

SULH Taarruzu

Alman tayyareleri beyanna- me yağdırıyor, Alman opar- lörleri durmadan sulh lehin- de propaganda yapıyordu

Paris, 24 (A.A.) — Alman yede bu nevi propagandalar tay- propaganda servisi, dün Ren üze- yareler tarafından atılan bandrol- rinde büyük bir sulh taarruzuna rallarla, risaleler ve oparlörler va- teşebbüs etmiştir. Sureti umumi- (Devamı 2 inci sayfada)

HITLER Nutuk söyleyecek

Amsterdam, 24 (A.A.) — Allegceuen Bandelsblad gazetesinin Berlinden bildirdiğine göre, Hitler yakında mühim bir nutuk söy- leyecektir. Nutkun metni şimdiden hazırlanmıştır.

Diğer cihetten öğrenildiğine göre, Hitler paskalya yortusunu Berchtesgaden'de geçirecektir.

Uçuzlû blok üzerinde

Sovyeetlerle Alman- lar anlaşamadı!

Molotofun Berlin seyahatinin tek- zibi Fransada böyle tefsir ediliyor

Paris 24 (Radyo) — Tass ajansının Moloto- fun Berlin ziyareti hakkındaki haberi tekzip eden telgrafı büyük bir mana taşımaktadır. Zira, Ber- lin ve Moskova, iki hükümet arasında müzakere- ler değil, ancak konuşmalar olduğunu söylüyor- lar. Halbuki siyasi konuşma demek müzakere de- mektir ve bunda müzakere kelimesinin kullanıl- ması da, bu görüşmelerin anlaşma ile neticelenme- diği manasına gelir.

Londra, 24 (A.A.) — Sunday Times gazete- si, Roma ile Moskova'yı barıştırmak için Alman siyasetinin sarfettiği gayretleri mevzuubahs ederek diyor ki:

"İngilterede şu intiba mütemadiyen artıyor

ki, ne İtalya ne de Rusya Berlin - Moskova - Ro- ma üçler ittifakını akdetmek hususunda hiç de tehâlik göstermemektedir. Bu proje ikinci plâna atılmışa benziyor. Rusya, komintern aleyhine mü- teveccih bir siyaset üzerine kurulan mihvere gir- meye mütemayil gözüküyor. Mademki, İtalyan- Rus münasebetlerinin süratle iyileşmesi tahakkuk etmemiştir. İtalyanın dahi Ruslarla şumullü bir anlaşma yapmak istemeyeceği aşikârdır. Binaena- leyh, Alman propagandasının geçen hafta ilân et- tiği mühim hâdisat vukubulmamıştır.

Bununla beraber, Alman - İtalyan - Rus ağır birliği harbin yakın şarkı sirayet etmesine mani olmak hususunda mevcuttur. Ve en muhtemeli her (Devamı 2 inci sayfada)



— Bugün 4 ncü sayfadadır. —

Norveç, Almanya'ya iki nota daha verdi

(Baştarafı 1 inci sayfada)
biye nezaretine yeniden iki nota göndermiş ve bunlardan birinde bilhassa Prof vapurunun Almanlar tarafından bombardıman edilmesini protesto etmiştir.

SPOR

Fenerbahçe Beşiktaş 5 - 1 yenerek

Likte ikinciliğe yükseldi. G. Saray
İstanbulspor 3 - 0 yendi

Taksim stadı

Bugün Taksim stadında ilk maçlarına devam edildi. Bu statta ikinci ve birinci küme maçı olarak 3 maç vardı. İlk müsabaka 2 inci kümeden Beyoğluspor - Anadolu arasında yapıldı. Neticede, birinci devrede yaptığı 1 golle Beyoğluspor maçı 1-0 kazandı.

Birinci kümenin ilk müsabakası:

Topkapı - Hilal: 3-0
İlk devre mütevazın bir şekilde geçti. Topkapılılar rakiplerine nazaran daha hâkim oynamalarına rağmen birinci devre gol yapamadılar ve takımlar ilk devreyi 0-0 berabere bitirdi. İkinci devre başlar başlamaz rakip nisf sahaya yerleşen Topkapılılar, 5 inci dakikada Salâhaddin, 7 inci dakikada Kâmil, 9 uncu dakikada gene Kâmil vasıtasıyla 3 gol atarak müsabakayı galip bitirdiler.

Beykoz - Süleymanlı: 2-0

Bu maçın da birinci devresi karışıklı akmalar ve müteaddit gol fırsatlarının kaçması arasında geçti ve sıfır sıfır berabere bitti. İkinci devre çok hâkim bir oyun çıkaran Beykozlılar oyun başlar başlamaz Süleymanlıye nisf sahasına yerleştiler. Bu hâkim oyun nihayet 13 üncü dakikada semeresini verdi: Kâmrânın korneri ni Kemal güzel bir şütle Süleymanlıye kaleline sokarak takımına ilk golü kazandırdı.

37 inci dakikada Şehap, bekleri ve kaleciyi de kıvrıdıktan sonra

takımının ikinci golünü de yaptı. Maç da 2-0 Beykozun lehine neticelendi.

Seref stadı

Galatasaray - İstanbulspor: 3-0

Günün mühim maçından evvel yapılan bu temasa takımlar hakem Necdet Gezenin idaresinde şöyle çıktılar:

Galatasaray: Osman — Adnan, Faruk — Musa, Enver, Celâl — Salim, Gündüz, Cemil, Salâhaddin, Sarajim.

İstanbulspor: Fikret — Hayri, Faruk — Fahri, Enver, Bekir — Burhan, Süleyman, Seyfi, Cihat, Bahri.

Oyunun birinci devresi mütevazın bir şekilde cereyan etti. Galatasaray ilk golü 23 üncü dakikada Salimin ayağından kazandı. Oyun bu şekilde devre sonuna kadar devam etti. Nihayet devrenin son da kıkasında Salim, bariz bir ofsaytten Galatasarayın 2 inci golünü yaptı. Devre 2-0 Galatasarayın lehine bitti.

İKİNCİ DEVRE:

Bu devre Galatasaray hissedilir bir hâkimiyetle İstanbulspor kale, sini ablukaya almasına rağmen for hattının beceriksizliği ve İstanbulsporun güzel müdafaası yüzünden ancak 20 inci dakikada bir gol daha atarak müsabakayı 3-0 galip bitirdi. Hakem Necdet Gezen yalnız sahada gezdi, idare e demedi.

Fenerbahçe - Beşiktaş: 0.1 (3.1)

Günün en mühim karşılaşması olan Fenerbahçe - Beşiktaş müsabakası Fenerbahçenin ikinciliğini meydana çıkaracağı için alaka ile bekleniyordu. Bu yüzden sahada altı bini aşan bir seyirci kalabalığı toplanmıştı.

Takımlar sahaya şu kadro ile çıktılar:

Fenerbahçe: Cihat — Orhan, Ali Rıza — Boncuk Ömer, E. sat, Resat — Küçük Fikret, Naci, Melih, Basri, Fikret.

Beşiktaş: Mehmet Ali — İbrahim, Tacl — Rifat, Hüseyin, Cihat — Hayati, Rıdvan, Hasan, Şeref, Esref.



Birinci devre başlar başlamaz Fenerlilerin hücumına geçtiğini ve hâkimiyet tesis ettiğini görüyoruz. 9 uncu dakikada Naci ilk golü 15 inci dakikada Basri ikinci, 25 inci dakikada gene Naci 3 üncü golü attılar. Bu golden sonra açılan Beşiktaşlılar Fener kalelerini sıkı tuttıkları bir anda Cihatı yüzünden yaraladılar. Bir müddet kaleyi Melih müdafa etti. Bu sırada Beşiktaşlılar bir kornere atısında penaltı kazandılar. Hüsnü bunu Beşiktaşın ilk ve son golüne tahvil etti.

Birinci devre 3-1 Fenerin lehine neticelendi. İkinci devre, Fener, bilhassa haf hattının çok iyi oyunu sayesinde tam bir hâkimiyet tesis ederek Beşiktaş abandılar. Bu vaziyette Beşiktaş müdafaası ve haf hattı çok kırıcı bir oyun tutturdu. Fakat bu tarz Fenerin biri Naci, diğeri Melih vasıtasıyla 2 gol yapmasına mani olmadı. Oyunun bitmesine 3 dakika kala Fener aleyhine verilen penaltıyı Hüsnü çekti. Fakat Cihat bu penaltıyı güzel kurtardı. Ve maç da 5-1 Fener lehine bitti. Hakem Saminin idaresi güzeldi.

İkinci küme maçları

Şeref stadında büyük maçlardan önce yapılan iki ikinci müsabakasında Anadoluhisar - Davutpaşayı 1.0, Beyl. beyi de Eyyübü 1-0 yenmişlerdir.

Eyüp Halkevinin

Eyüp Halkevinin tertip ettiği kır koşusu bugün saat 11 de yapılmıştır.

Koşu, Silihtarğa köprüsüne gidip gelmek suretile dört kilo metre üzerinden olmuştur.

Koşuya 12 atlet iştirak etmiştir. Birinci Todori Antonyadi (23 dakika), ikinci Mehmet Urgun (23 d. 20 saniye), üçüncü Recep Dinç, dördüncü Sabri.

Halkevi, galip gelen bu dört atlete sırasıyla kol saati, madalya, dolma kalem ve madalya hediye etmiştir.

SONRA GELEN Haberler

Sovyetlerle Almanlar anlaşamadı!

Molotofun Berlin seyahatinin tekzibi
Fransada böyle tefsir ediliyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

üç devletin ayrı ayrı birer deklarasyonla Balkan memleketlerinin bitarafılığına diğer devletler tarafından riayet edildiği müddetçe riayeti taahhüt etmeleridir. Bu bir nevi Balkan statükosunu tanımak demektir. Sovyetler, Balkanların Sovyet Rus-

ya tarafından hiçbir şeyden endişesine mahal olmadığını temine hazır. Bundan İtalyanın memnun olmaması için de hiçbir sebep yoktur. Sovyetlerin bu vereceği teminat Rusyanın Balkanlarda yayılmak fikrinden vazgeçtiklerini isbat eylemeğe matuf olacaktır.

Ren üzerinde, şimdiye kadar görülmemiş bir sulh taarruzu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

sıtasile yapılmaktadır.

Dün hakiki bir propaganda taarruzu karşısında kalınmıştır.

Bir yandan havadan risaleler atılmakta, bandrollar ağaç dallarına sarılmakta ve Renin sağ sahilindeki dıvarlardan sarkılmaktadır. Oparlörler her tarafta sulh lehinde propaganda yapmakta idiler. Nehrin sol sahilindeki istihkamlarda bulunan Fransızlar, bu faaliyete sinirlenerek şiddetli bir tüfek ve mitralyöz ateşi açmışlar ve propaganda levhalarını delik deşik etmişlerdi. Oparlörlerde konuşanlar saklanmak mecburiyetinde kalmışlardır. Alman askerleri mukabele ettiklerinden Renin her iki tarafı arasında şiddetli bir ateş teatisine başlanmıştır.

Diğer taraftan Fransızlar Zigrif mevzilerinin arkalarına keşif tayyareleri göndermişlerdir.

İNGİLİZLER HARP KABİNESİ İSTİYOR

Londra, 24 (A.A.) — Observer gazetesinde Garvin şöyle yazıyor:

Demokrasilerin harpte daha büyük bir azim ve daha geniş bir görüş göstermeleri lazımdır. Zaffer kazanmak için:

1 — Hava kuvvetlerimizi arttırmak üzere birkaç milyon fazla kadın ve erkek bilhassa işçi kul lanmakta isticel etmeliyiz.

2 — Hava hâkimiyetini katı olarak ele almalıyız. Çünkü bu olmadan harbi kazanmağa imkân yoktur. Müttefiklere harekât te. sebbüsünü hava hâkimiyetinden daha müessir temin edecek bir şey yoktur.

3 — Harbi iyi bir tarzda sevk ve idare için küçüklük bir harp kabinesi istiyoruz. Bu kabine, büro işleriyle katıyen uğraşmayacak ve

Birinci Balkan kırkoşusu bugün yapıldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tafa Türk, 26,18,4/10 ; Kuvas Yugoslav 26,30,1/10; Vartakif Yunan, 26,56,2/10, Artan Türk 26,57,1/10; Radalfos Yunan, sakatlandığı için koşuyu terketmeğe mecbur oldu.

Takım itibarile birinciliği Yugoslavya; ikinciliği Türkiye, üçüncülüğü Yunanistan almış oldu.

Koşular bitince, birinci gelen Yugoslavyanın millî marşı çalınarak bayrağı direğe çekildi.

Koşucular ve ekiplere madalya ve kupalar tevzi olunduktan sonra, Burhan Felek güzel bir hitabe ile birinci Balkan kır koşularını kapamış ve Balkan birliği marşı çalmıştır.

Atletler deniz okulunda bir çay ziyafeti ile izaz olunmuşlardır.

münhasıran harbin sevk ve idaresini düşünecek beş kişiden mürekkep olmalıdır.

Son acı dersler ve Avrupa milletleri arasındaki münasebetlerin aldığı cereyan velev geçici olsun, bu yüksek siyasi kumanda heyetinin derhal kurulması lâzım geldiğini bize isbat ediyor.

BİR FRANSIZ TRANSATLANTİGİ DE ASKER NAKLINE TAHSİS EDİLDİ

Berlin 24 (Radyo) — "Mauritania", ve "Kün Meri,den sonra Fransızların "İl de Frans., transatlantığı de Newyork limanından hareket etmek üzeredir. Vapur, limanda hazırlıklarını ikmalde meşguldür ve bu transatlantik de asker nakline tahsis olunacaktır. İl de Frans bu maksatla Avustralyaya gidecek ve oradan aldığı askerlerle Avrupaya gelecektir.

Holanda üzerinde meçhul tayyareler

Amsterdam 24 (A.A.) — Hüviyeti meçhul bazı tayyareler, dün gece saat 23 ile gece yarısı arasında Holanda üzerinde uçmuşlardır. Tayyareler bilhassa memleketin şarkında, Arthen Urk üzerinde ve bütün şimali Holanda eyaleti üzerinde görülmüştür. Tayyareler şarktan garba ve müteakiben uçuşlar yapmışlardır.

EN SON DAKİKA

ingiliz tayyarelerinin dün geceki keşif uçuşları

Londra, 24 (Radyo, saat 18) — Hava nezareti tarafından birkaç dakika evvel negredilen bir tebliğde, İngiliz tayyarelerinin dün gece Almanyanın şimali şarkısı üzerinde keşif uçuşları yaptığı ve bir tayyareden maada diğerlerinin sağ salım üslerine döndüğü bildirilmektedir.

Almanların bugünkü tebliğinde Almanyanın şimal toprakları ve Mozelle Ren üzerinde tayyarelerin uçuğu ve bir tayyarenin düşürüldüğü bildirilmiştir.

Tayyarelerimizin geçtiği sırada Hamburg radyosu neşriyatını kesmiştir.

Papanın bugünkü paskalya nu'ku

Londra, 24 (Radyo, saat 18) — Paskalya münasebetile Papa bugün Vatıkanda bir hitabede bulunmuş, dünyadaki bütün milletlerin muhtarlığı olduğu bugünkü manevi, içtimai ve iktisadi kargaşalığa bir nihayet verilmesini temenni ederek bütün hristiyanlara selâmet dilemiştir.

Bugün Londra'da Kanterburi başpiskoposu aynı şekilde bir hitabede bulunmuştur.

Bir Alman vapuru daha batırıldı

Londra, 24 (Radyo, saat 18) — Bir İngiliz tahtelbahiri tarafından diğer Alman vapuru batırılmıştır.

Edmon Hugo isminde ve 2200 tonluk olan bu Alman tüccar gemisi Hamburg limanına mensuptur. Ve verilen iltihaz üzerine durmadığı için batırılmıştır. Vapurun kaptanı İngiliz bahriyelileri tarafından kurtarılacak tahtelbahire alınmış, diğer tayfalar filikalarla Danimarka sahillerine çıkmışlardır. İçlerinden ikisi yaralıdır.

OGLE VE AKŞAM gazetelerinde gördüklerimizi!

SON HAVADİSLER
Haber AKŞAM POSTASI

Hasan Kumçayı "İş Başkumandanlara intikal etti., başlıklı yazısında hülasa olarak diyor ki:
"Reyno hükümeti programını "harbetmek ve yenmek,, kelimeleri ile hülasa etti; bundan sonra iki kelimeden ibaret olan bu programı harp meydanlarında fiilen tahakkuk ettirecek olan ordular başkumandanıdır.,,

AKŞAM

(Vâ - Nû) Akşamdan Akşama sütununda, çocuklarımızın sokak terbiyelerini kaybettiklerinden bahsediyor ve bunun için muhtelif misaller anlattıktan sonra diyor ki:

"Eskiden bizde olduğu derecede, bütün garp medenî memleketlerinde bir "ihtiyara hürmet,, bir (sokakta tavruh hareket) terbiyesi vardır. Biz, bunlara karşı lâkayt kalamayız.

Yalnız maarif meselesi değil, yalnız aile meselesi değil, bu millî bir meseledir. Bunu ihmal edemeyiz, bu hale göz yumamayız!,,

SON POSTA

Hergün sütununda Ekrem Uşaklıgil yazıyor:

"Daladye kabinesine olduğu gibi Reyno kabinesine de, meclisin mutlak bir itimat ile bağlanmamış olmasının hakiki sebepleri nelerdir? Partilerin ve şahısların tesirleri ikinci derecede kalır. Hakiki sebep Fransanın bugün sınırlı bir zaman geçirmekte olmasındadır.,,

KADAR GELEN Haberler

İtalya vaziyetini değiştirmek istemiyor

BİR KAÇ SATIRLA
HADİSELER

Dahilde:

* Belediye İktisat müdürlüğü ekmeğin naklini kaldırması ve satışların serbest bırakılması hakkında tetkikler yapmaktadır. Nark kaldırılması ile ekmeğin nefasetinde ve fiyatında müspet neticeler alınacağı anlaşırsa bu hususta tecrübe mahiyetinde bir karar verilecektir. Firmaların rekabeti hisle daha güzel ve ucuz ekmeğin atacakları sanılmaktadır.

* Dün akşam Yedikulede Kazlıçeşme'de bir deri fabrikasında deri taşımakla olan şoför İstratinin idaresindeki kamyon Yedikule caddesinde sekiz yaşında Hacer isiminde bir kızın çarpışması sonucu yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. Kızcağız hastaneye kaldırılmış, fakat bugün aldığı yaralarının tesiriyle ölmüştür. Şöför yakalanmıştır.

* Hacerin debughane caddesinde 12 numarada oturan Mustafanın kızı olduğu anlaşılmıştır.

* Yarın Ankara'ya gidecek olan vali ve belediye reisi Lütfi Kırdar, seyahatini birkaç gün tehir etmiştir. Zonguldakta kurulacak elektrik santrali işini üzerine alan İngiliz sanayi grubu münhasırlık bu sahadaki Beşimlon ekspresle Londra'dan gelecektir. İnşaat masrafları bir buçuk milyon İngiliz lirası kadar tutulmaktadır.

* Melba - Lyon fabrikasında bulunan işçilerin fabrika ihtiyacından fazla olup olmadığı hakkında tetkikler yapan ehliyyukuf dün raporunu Sultanahmet üçüncü ceza hâkimliğine vermiştir. Rapor müddetumumiliğe gönderilmiştir. Yarın bir karar verilecek ve fabrika hakkındaki tahkikat yapıp yapılmaması tespit olunacaktır. Yağcı Seferoğlu hakkında açılan davaya da yarın öğleden sonra sekizinci sâliye mahkemesinde bağlanacaktır.

* Ötümüzdeki sene Romanyadan memleketimize göçmen nakliyatı yapılmayacaktır. Bunun sebebi şimdiki kadar getirilmiş olan 104 bin göçmenden bir kısmının henüz tamamen iskan edilememiş olmasıdır. Deliorman ve Dobruca mmtakalarında 100 bin yurtdışımız göç etmek aralarını beklemektedirler. Bunlar ancak müteakip senelerde getirilebilecektir.

* Besarabyanın cenub mmtakalarında bulunan 300 bin Türkün getirilmesi de tetkik edilmektedir.

* Ankarada hükümetle temaslarda bulunan Bükreş elçimiz Hamdullah Suphi Tanrıöver dün akşam Romanya vapuruna Köstence'ye hareket etmiştir.

* Dün limanımızda garip bir hâdise olmuş. Sirkeci rıhtımında duran sekiz İtalyan balıkçı gemisi birdenbire hep birden acı acı düdüklerini çalmağa başlamışlardır. Liman reisliği ve diğer alakadamlar bu düdüklere bir tehlike işareti sanarak vaka yerine motorler göndermişler, fakat giden memurlar düdüklere, katoliklerin dün başları büyük yortuları için çalındığını öğrenmişlerdir. Enebi vapurların limanda herhangi bir dini merasim yapması yasak olduğundan tahkikat yapılmaktadır. Vapurlardan ceza alınacaktır.

* Dün elektrik idaresi memurları tarafından bir pasif koruma tecrübesi yapılmıştır. Memurlar arasında teklil olan zehirli gaz, yangın söndürme ve imdat ekipileri muhtelif gösterişli yapımlar ve farazî olarak Metrohanında çıkan yangınları söndürmüşler, yukarı yerleri temizleyerek yaralıların ilk tedavilerini yapmışlardır. İtalyanın de iştirak ettiği bu tecrübeler halk tarafından da takip edilmiştir.

* Ecza fiyatları üzerinde yeni bir pahalılık başlamıştır. Birçok ilaçlar da bulunmamaktadır. Fiat yük selisi yüzde kırktan yüzde yüz kadar devam etmektedir. Bazı ecza depoları fatura vermek mecburiyetini de tatbik etmemektedir. Eczacılar ithalatın güçlüğünden şikâyet ediyorlar, fiat yükselişi daha ziyade kıyoyla getirilmiş ilaçlarda görülmektedir.

Hariçte:

* Macar başvekil kont Teleki dündenberi Romada bulunmaktadır. Mussolini ve kont Ciano ile görüşecek, Papa tarafından kabul olunacaktır.

* Finlandiya cumhurbaşkanı, maresal Mannerheimi Finlandiya'nın en büyük algarını vermiştir.

Molotofun Berline gittiği tekzip olundu

Alman - İtalyan - Sovyet - anlaşması suya düşmüş görünüyor

Paris, 24 — Alman propagandası, Brenner mülakatından sonra fevkalâde mühim hâdiseler olacağını, bunun bir sürpriz teşkil edeceğini bildirmişti. Bu iddia tahakkuk etmemiştir.

Anlaşıldığına göre, Almanya, İtalyanın vaziyetinde bir değişikliği ima ediyordu. Halbuki İtalya vaziyetini değiştirmek istemiyor. Sovyet Rusya ile katı bir yakınlaşmaya taraftar görünmüyor. Paris mahafil bir Alman - Sovyet - İtalyan anlaşmasını imkânsız görmemekle beraber vaziyetin böyle bir anlaşma aktedilecek kadar ilerlemediği kanaatinde.

Almanya Balkanlardan yiyecek almak istiyor. Bunun için Balkanlarda statünün muhafazasını ve Sovyet Rusyanın Besarabya'dan bahsetmemesini temine çalışıyor.

Bir İsviçre gazetesi İtalyada Sovyet - Alman - İtalyan bloku iyi karşılanmadığını yazıyor.

Belgrad gazetelerinin Berlin muhabirleri Roma - Berlin - Moskova anlaşmasını tahakkuk etmiş gibi göstermelerine mukabil, aynı gazetelerin Roma muhabirleri, İtalyan zımmadamlar Lahafelinin henüz bir karar vermek hususunda mütereddit olduklarını, zira Moskova ile bir anlaşma yapmakla ne kazanacaklarını düşündüklerini yazmaktadırlar.

İtalyan halk kültürü nazırı bir

nutuk söyliyerek İtalyanın vaziyetinden bahisle demiştir ki: "İtalya için sulh veya harp meselesi ikinci derecededir. Esas İtalyanın Avrupada bugünkü değişikliklerden bütün meseleleri halledilmiş olarak çıkmasıdır."

MOLOTOFÜN SEYAHATI ŞAYISI

Helsinki, 23 (A.A.) — Helsinki radyosu Molotofun bu sabah yanında diplomatik ve askeri müşavirler bulunduğu halde, Berlin muvasalat ettiğini ve Berlin'de iki gün kalacağını haber vermektedir.

BERLIN TEKZİP ETMİYOR

Amsterdam, 23 (A.A.) — Molotofun yakında Berline geleceği haberi, Alman hariciye nezareti tarafından tekzip edilmekte ve umumiyetle siyasî mahafil Molotofun önümüzdeki hafta zarfında Berline muvasalatını beklemektedir.

MOSKOVA TEKZİP EDİYOR

Moskova, 24 (A.A.) — Tasajansı Molotofun Berline veya herhangi bir Alman şehrine veya garbi Ukraynaya gittiğine dair cenabi memleketlerde dolayan haberlerin asılsız olduğunu bildirmektedir.

MOSKOVA, GİDECEĞİNİ DE YALANLADI

Moskova, 23 (A.A.) — Molotofun Berline gideceğine dair olarak yabancı memleketlerde çıkan şayialar tamamen asılsızdır.

SAAT: 13.40

Haplarla beslenen Alman çocukları

Alman hududu, 24 (A.A.) — Alman millî sıhhat ofisi, ilk mekteplere vitaminli haplar tevzi ile meşgul olmaktadır. Bu haplar, gıdasızlığa ve meyvasızlığa karşı çocuklara elzem olan antiskorbütik vitaminleri ihtiva etmektedir. Esasen pek yeknesak olan gıdalara bazı kimyevî maddeler karıştırılmakta olduğundan bunların zararlarını izale için bu hapların tevziine lüzum görülmüştür.

Pleettinsee tevkifhanesindeki mahpuslarda sarıh skorbit alâmetleri görülmüştür.

İsviçrede şehirlerin tahliye plânları

Bern, 24 (A.A.) — Sırf bir ihtiyat tedbiri olarak icap ettiği takdirde tatbik edilmek üzere halkın şehirlerden tahliyesi için bir plân hazırlanmaktadır.

Leh balıkçı gemileri mayn tarıyor

Londra, 24 (A.A.) — Polonyanın işgali esnasında şimal denizinden geçerek bir İngiliz limanına iltica etmeğe muvaffak olan dokuz Polonya balıkçı gemisinin yardımcı mayn tarayıcı gemi haline konuldukları öğrenilmektedir.

Alman tayyareleri mükemmel değil...

Nevyork, 24 (A.A.) — Son hava muharebeleri esnasında alınan neticelerden birçok Alman tayyarelerinin hava tekniğinin tekemmülü sayesinde inşa edilen son model tayyarelerle rekabet edemediklerini anlaşıldığı Fransız - İngiliz matbuat komisyonunca negredilen bir tebliğde kaydedilmektedir.

Brezilyada iki tren çarpıştı

Rio - De - Janeiro, 24 (A.A.) — Augusto ile Vierira arasında vukua gelen bir tren çarpışması neticesinde 14 kişi ölmüş, birkaç kişi yaralanmıştır.

İskocya sahillerinde Alman tayyareleri

Londra, 24 (A.A.) — Alman bazı haberlere göre üç gün içinde üçüncü defa olarak Alman oldukları zannedilen bazı tayyareler dün İskoçyanın şark sahiline yaklaşmışlardır. Tayyarelerin deniz nakliyatının vaziyeti hakkında bir keşif yapmak istedikleri zannedilmektedir.

BALKANLILAR icabederse, bitarafliklarını müştereken koruyacaklar

Yarı resmî bir Yugoslav gazetesinin yazısı

Belgrad, 24 — Yugoslavya mahafil yeniden Balkanların vaziyeti ile meşgul olmaktadır. Yarı resmî Politika gazetesi bu münasebetle yazdığı bir makalede diyor ki:

"Balkan bitarafilığı demek vakiye seyirci olarak mütevekkilâne beklemek demek değildir. Balkan devletleri icap ederse bitarafliklarını müştereken müdafaa edeceklerdir."

Yarı resmî Politika gazetesinin makalesi Belgrad mahafilinde ehemmiyetle karşılanmıştır. Bu makale Brenner mülakatı münasebetle yazılmıştır. Politika diyor ki: "Balkan devletleri kendi memleketlerini müdafaa etmek istiyorlar. Bir taarruza uğrarsak hepimiz silâha sarılacağız. Bütün muhariplerle, gayri muhariplerle ve bitarafilarla iyi münasebetler idame ediyoruz. Vaziyetimizi değiştirmek istemiyoruz..."

Dr. Şaht Amerikaya mı kaçacak?

İtalyan transatlantigini çeviren İngilizler, inceden incede doktor Şahtı aramışlar

Amerika Hariciye Müsteşarı Sumner Velsi Amerikaya götüren İtalyan transatlantiginin İngilizler tarafından gevridiğini dün yazmıştı.

Bu araştırmanın sebebi, sahte bir pasaportla seyahat ettikleri haber verilen birtakım şahsiyetlerin hüviyetini tesbit etmektir.

Amerika menbalarından ve diğer menbalardan gelen bazı haberler Konte di Savoya vapurunda yapılan araştırmaların Alman devlet bansasının eski direktörü Dr. Şaht'ın bulmak üzere yapıldığını bildirmekte iseler de, resmî mahafilde bu haberleri teyit eder malumat yoktur.

Fazla olarak, aynı mahafil, İngiliz makamatını, bu araştırmayı yapmağa sevkeden sebebi de ifşa etmemektedirler.

Vapur, İngilizler tarafından 13 saat tevkif edilmiştir.

İngilizler, ocak dairelerini, tahliye kayıklarını, hava manikalarını, direklerin tepesine varmaya kadar her tarafı tamamen aramışlardır. Fakat, Dr. Şaht vapurda bulunmadığından bu araştırmalar beyhude olmuştur.

DAHİLDE

Başvekil bu sabah şehrimize geldi

Başvekil Dr. Refik Saydam bu sabahki Ankara ekspresine bağlanıp hususî bir vagonla şehrimize gelmiştir.

Konaklıktaki kalem müdürü Hasan Şükrü Adal, ve Parti umumi idare heyeti azasından Sinop mebusu Cevdet Kerim İnceyay, refakat etmekteydi.

Başvekil, Haydarpaşa garında vali ve belediye reisi Dr. Lütfi Kırdar, muavinleri Hüda ve Halûk Nihat, Parti müfettişi Tefik Fikret, Merkez kumandanı albay Hüseyin Hüsnü, emniyet müdürü Muzafer Akalın, Başvekil arşiv dairesi müdürü Kâmaran, profesör doktor Fahrettin Ke-



No.62

Yazan: Orhan Rahmî Gökçe

Ortalık birdenbire karışmıştı. İki dev muhafız, Doğanın bu kadar yurttı olabileceğini hatırlama bile getirmemişlerdi. Bir dirsek darbesiyle sağ tarafına düşen yarı köse ve Venedikli olmadığı muhakkak olan muhafızı savurmuş ve kılıcını çekmişti.

Şehir muhafızı:
— Vay küstahl diye bağırıyor Doğan da:

— Eşşekl cevabını savurdu. Arkadaşları yetmişti. Doğanın her kavgada tuttuğu bir sistem vardı.

Çabuk iş görmek ve derhal oradan savuşmak...

Polis müdürü ile iki muhafız Doğanı doğru atıldılar, fakat Doğanın iki tayfası da yetmişlerdi.

Tayfaların biri, daha ilk hamlede kılıcını, muhafızlardan birinin gırtlığına saplamıştı. Şehir muhafızı:

— Lânet olsun: diye inledi.

Bağırarak, imdat istemek gücü ne gidiyordu. O takdirde rezil olacağı sanıyordu. Doğanın hamlelerine bir iki mukabele etmek istedi. Fakat Doğan:

— E, Alfieri efendi - diye bağırdı - sen çok oluyorsun. Barsaklarını sokakta teşhir edebilirsin ama, bunu yapmıyacağım. Çünkü ben ilebet seninle alay edeceğim Sana Venedikli dar getireceğim.

Tam bu sırada, diğer tayfa da ikinci muhafızı yuvarlamıştı. Koca gövde, ağır bir kütük gibi yere düşerken, Doğan da, şehir muhafızının kılıcını elinden uçurmuştu.

— Haydi arkadaşlar! diye bağırmıştı.

Üç arkadaş, şeytanlaşan birer gölge halinde fırladılar.

Doğan şehir muhafızına bağırıyor:
— Beni unutma!.. Her zaman karşına çıkacağım.

Şehir muhafızı boğuk boğuk cevap verdi:
Haydut!

Doğan, bir kahkaha attı:
— Güzel kızın Giomerayı da iyice tanıdığını bil. Onu da iyi sakla.

Şehir muhafızı tekrar hırladı:
— Sefil, Alçak...

Bu son darbe, ona çok ağır gelmişti. Mechul Korsan kendisi ile alay ediyordu. Onun kendisine karşı "efendi", tabirini kullanmasından anlamıştı ki, meşhur Mechul Korsan Türk'tü. Kendisine hâkim olamadı:

— İmdat!.. İmdat!.. Ey Venedikliler uyanın, sokaklarımızda Türk korsanları dolaşıyor..

Doğanla iki tayfası artık ortadan kaybolmuşlardı.

Doğan güliyordu. Fakat hakikatte çok sıkılmıştı:

Çünkü plân, suya düşmüş demektir. Kiyarayı alıp kaçmak için belki de yeni fırsatlar beklemek lâzımdı.

Dükânın sarayı, bozulan nikâh merasiminin ardınca, derin ve eklemleri bir sükkâta dalar gibi olmuştu. Bu umulmayan hâdisede, herkes bir uğursuzluk görüyordu. Tek kimse:

— Canım, belki uğur vardır da böyle oldu.

Demiyordu. Sanki başlarında bir felâketin patlamasını bekliyorlar gibiydi. Bu hisse, hattâ bizzat Duka bile kapılmıştı. Mükellef

sırmalı elbiselerini sırtından çıkarırken Papaya da, kiliseye de lânet okuyordu. Dişleri arasından çıkan küfürler birbirini takip ediyordu.

İşıklar birer birer söniyordu. Ta uzaklardan halkın, kalabalıkların sesi geliyordu. Duka o kadar sıkılmıştı ki, uşaklarına bağırıyordu:

— Bütün pencereleri kapıyı kapatınız. Yalnız benim ve yeğenimin dairelerindeki ışıklar yansın, diğerlerini söndürünüz!

Duka, sinir buhranına tutulmuştu. Yatak odasına muttasıl odaya girdi. Birbiri ardınca dört beş bardak şarap, sonra da uyku için kullandığı macundan bir kaşık aldı ve karyolasına atırdı.

Kiyarının odası, sarayın öbür köşesine isabet ediyordu. Ve arada, büyük bir mesafe vardı.

Genç kız yalnız kaldığını anlar anlamaz, hizmetçisine:

— Siz çıkınız, ben kendim soruyorum!

Emrini verdi. Biran evvel mektubu okumak istiyordu. Hâdiseler, birbirine o kadar karışmıştı ki, vaziyeti kavramaktan âciz kalıyordu. Nikâh merasimi nasıl olmuştu durdurulmuştu?

Kimdi bunu yapan?

İrini, mektubu ona nasıl vermişti? İrini ile Doğanın münasebeti neydi?

Demek ki Doğanın Venedik için de bu kadar cesaretle ve istediği gibi girip çıkması, onun yardım ile oluyordu. Şu halde İrini onun nesi oluyordu?

Hizmetçi çıkar çıkmaz, kağıdı çıkardı ve süratle okudu:

Yazı, onun yazıydı. Zaten mektubun üzerindeki işaretler de bunu gösteriyordu.

— Aman Allahım - diye kekeleydi - nikâha o mani olmuş?

Ve Doğanın bu muvafakiyeti, onun gururunu okşuyordu. Çünkü bu kadar büyük bir işi, hiç kimseyi şüphelendirmeden durdurabilecek bir insana tasavvur edilemezdi.

Fakat Doğan, işin tefferruatını anlatmağı sonraya bırakıyordu. Altındaki satırlar, zihnini altüst eder gibi oldu.

Dakikadan dakikaya kendisini beklemesini bildiriyordu. Fakat bu, büyük bir tehlikeydi. Felâket ve skandal burada kopabilirdi. Kalbi şiddetle çarpmağa başladı. Eli ayağı titriyordu.

— Ne yapmalıyım?.. Ya gelir-se? Ya onu yakalarlarsa!.. Şimdi İrini'nin sarayına gitmek istesem herhalde şüphelenecekler ve iş meydana çıkacak. O yakalandığı takdirde de idamı muhakkak.. Onu seviyorum Allahım, çıldırasya seviyorum.

Kiyara, Meryem ananın fotoğrafının dibine gidip duaya başladı:

— Ona acı, onun gençliğine kıyma yarabbi!

(Devamı var)

Askeri Kamus

Herkese lâzım olan
mühim eser
Yeni çıktı

Satış yeri: VAKİT Kitabevi

ŞEHİR TİYATROSU

Tepebaşı dram kısmı:
Gündüz 15.30 da
Akşam 20.30 da

Pembe Sokak No. 46

Comedi kısmı: Gündüz 15.30 da, akşam 20.30 da:

Herkesi Kusa Yerinde

rile İstanbul tarafına geçmiş ve rahatsız bulunan büyük biraderi Bay Hakrıkı ziyaret etmiştir.

Refik Saydam buradan Trakya'ya gideceğine dair haberler tahakkuk etmemiştir.

Seyahati tamamiyle hususî mahiyette olan başvekilimiz bugün Parkotelde istirahat edecek ve yarın akşam Ankara'ya dönecektir.



Yazan: Nevil Henderson
Londra'nın son Berlin elçisi

15

Beneş istifa etmiş olduğu için, vaziyet mülayimleşmişti, böyle olduğu halde, Almanya isteklerini değiştirmemiş ve Göringin verdiği vadin yerine gelmesi imkânına mani olmuştu.

Beynelmil komisyon faaliyetini bitirdikten sonra Londra'ya gittim. Ben, Hitlerin Çeklere karşı verdiği sözünde duracağına emin değildim. Fakat, Pragda, Almanya ile işbirliği yapmak isteyen yeni bir hükümet kurulmuştu, ve mademki Hitler Südet arazisine kavuştu, Çeklere karşı dostane bir muamelede bulunması ihtimali mevcuttu.

Ben, Beryinden bedbin bir halde ayrıldım. Devlet memuru olmasaydım, o şehre bir daha dönmeydim.

Hitler metodu bende yavaş yavaş istikrah uyandırmaya başlamıştı.

Hasta idim; ameliyat olduktan sonra, dört ay kadar bütün bu gırtlı ve patırlarım haricinde kaldım.

Fakat Berlinden dört ay uzak kalmam, çok fena oldu. Bu müddet zarfında Yahudilere karşı amansız bir mücadele girişilmişti.

İkinciyeğrin ayında, Paristeki Alman siyaset adamlarından birinin öldürülmesi, Almanyadaki Yahudilerin vaziyetini kötüleş-tirmişti.

Almanlar bu suretle dünya ef-kârıumumiyesini aleyhlerine çeviriyorlardı.

Münih konferansı, Hitleri en büyük zevklerinin birinden mahrum etmişti.

O ordusunu tecrübe etmek ve bir kahraman halinde Çeklerden ve Beneştin intikam almak istiyordu.

Almanyanın ve ordusunun arzu etmediği muhtemel bir dünyaya harbini ölemiş olan Çemberlayne bir cihetten müteşekkir olmalıdır.

Bir cihetten de ona hiddetli

olabilir, zira aklıma koymuş olduğu mevzii bir harbe mâni oldu.

Maiyetindekilerden bazıları, harbe hazırlanmamış olan İngilizlere hücum etmesini istiyorlardı. Arzularını yerine getiremediği için kendi kendine muhakkak kızmıştı.

Münih anlaşmasını kabul ederek büyük bir fırsatı kaçırmış olduğunu söylediler. Onların haklı olabilmesi düşüncesi Hitlerin keyfini bozuyordu.

Münih, onun hoşuna gitmeyen bir tecrübe olmuştu. Zira karşılarında en ufak bir işaretine itaat edenler yerine, kendi seviyesinde üç büyük devlet adamı vardı.

Hitler niyetini bozmuştu. Niyetini bozmuş olduğu için Ribbentrop ve Himler iktidar mevkiine geçirildiler.

Harp aleyhtarları olan orduya karşı partiyi takviye etmek ihtiyacını duydu.

Onu asıl kızdıran, sözünden dönmeğe mecbur olması idi; hayatında ilk defa olarak sesine itaat etmemişti.

(Devamı var)

Sanki burada müthiş bir faciâ hazırlanıyor.

Don Jaime bana böyle bir faciadan bahsetmişti. - "Lores'in başında Demoklesin kılıcı asılıdır" - demişti.

Fazla izahat vermek istemeyince ısrar etmedim. Yalnız bir "uyanıştan," bahsetti. Acaba ne demek istemişti?

"- Ha anlıyorum. Dedikodu, dan ibaret birşey. Eğer ne olduğunu anlamak istiyorsanız içeriye girin. Senora Lores, Don Luis Marenoya bakınca yüzünün aldığı ifadeye dikkat ediniz. Belki birşeyler anlarsınız..."

Varrens dudaklarını ısırarak: "Anlar gibi oluyorum. Demek Lores'in bu muşakadadan haberi yok. Demek her an patlaması beklenen bir aile faciası karşısında bulunuyoruz..."

"- Evet Dik hem de müthiş bir faciâ karşındasın..." İzleta bunları söylerken sesi titremişti. Dik soru:

"- Tevekkeli değil, bütün Koyopan şehri bunu bekliyor. Bu Morenoda kim? Onu bir yerde görmüş olacağım, fakat nerede, ne vakit olduğunu bir türlü hatırlıyamıyorum..."

"- Moreno, uzun müddet Avrupa'da bulundu. Tahsilini Sorbunda bitirdi. Çok artistik bir genç..."

İzleta nefes almak için sustu. Devam ederek:

"- Don Janine ne oldu? Anlatırsanıza!"

"- Başma epey işler geldi amma atlattı. Beltran kardeşlemini tanyor musunuz? Bu suali sorduğu vakit, İzletanın gözleri karanlıkta parlayıp söndü. "Evet tanyorum, hiç hoşlanmadığım iki herif! Her şeyime karışmamı istiyorlar... Yaşayış tarzıma bile... İspanyol âdetlerine uymayorum diye bana diş biliyorlar. Koyopandan uzaklaşmama sebep olanlardan biri de onlar. Babamın miras meselesini halleder etmez gideceğim..."

Varren memnuniyetle:

"- Beraber gideriz, olmaz mı?"

"- Tabii, olur. Don Öğüstenin evlenme teklifiyle bir daha karşılaşmak istemiyorum... Akarabalarını yollayıp beni birkaç kere istetti, baktım artık..."

Varren İzletanın elini tuttu:

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

Koyopan Zâci

Çeviren: HA-KE

"- Senora, size birşey getirdim..."

İzleta sözünü keserek:

"- Bana başımızdan geçenleri anlatıcaktınız..."

"- Ehemmiyetsiz birşey, anlatmasam da olur," derken ceke-tini açarak sırtını çevirdi. Tekrar döndüğü vakit elinde ipeğe sarılmış taç parçası vardı. "Alınız bunu, saklayınız, anlatacak fazla bir şeyim yok..."

İzleta hayretinden ağzını bile açamadı. Birşeyler söylemek istedi, kekeledi, beceremedi:

"- A, bunu nasıl yaptınız? Nasıl..."

Varren:

"- Don Janine bunu bir Almanya satıp gitmek istiyordu, fakat taç kardeşleri bunu haber aldıkları için Gutman isimindeki Almanı öldürdü. Don Janine de öldürülecekti; muvaffak olamadılar. Taci ben satın aldım. Don Janine ve kızı meçhul bir teika-mete doğru uzaklaştılar. Görüyorsunuz ya, mesele gayet basit..."

İzleta, gözlerini açmış ona bakıyordu.

"- Ya Don Güsten?..."

"- Ölüm kararını o ve kardeş-i infaz edeceklerdi, işe ben karıştım. Merak etmeyin, beni görmediler. Siz şimdi elinizdeki saklayın, görüyorsunuz ya, dam-laya damlaya göl olmak üzere..."

"- Neden hep benim saklamamı istiyorsunuz? Biraz da tehlikeyi siz üzerinize alsanız!"

"- Korkmayınız İzleta. Sizden hiçbir zaman şüphelenmezler. Halbuki benim üzerimi her an arayabilirler. Demin size, o havadisi etrafa yaymamanızı ısteyişimin sebebinin şimdi anladınız, değil mi?"

"- Anladım, anladım. Şimdi derhal ayrılalım. Ve yarın sabah ki at gezintisine kadar yanıma yaklaşmayın. Vaadediyorsunuz değil mi?"

Varren tasdik makamında başını eğdi.

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

"- Sen de..."

Aşk ve Macera Romani

24 MART 1940 - No. 20

Dik Varren müsterih bir şekilde salona döndü.

Don Luis Moçeno son dans numarasını bitirmek üzere idi.

Varren, Senora Lores'in yüzüne baktı. Kadın Don Luisten gözlerini ayırmıyordu. Yüzünde, evli bir kadına yakışmayan bir ifade vardı.

Doktor Lores hiçbir şeyin farkına varmamış gibi görünüyordu. Fakat o her şeyi görmüştü.

Karısının ve Morenonun teati ettikleri işaretlere varıncaya kadar.

Numara bitince salonda bir alkış tufanı koptu. Alkışlayanların başında doktor geliyordu.

Bu mesele Varreni meşgul etmektен uzak; doktor, taç parçası sahiplerinden biri olduğu için onu alâkadar ediyordu.

Don Janine'in ölüm kararını Lores de tasdik etmişti.

Loresin muhafazasındaki taça buralarda, evin bir köşesinde idi. Dik hep taci düşünüyordu.

Aklına birdenbire bir fikir geldi. Don Luis Morenoyu bu eve getiren sebep acaba aşk mı idi? Bu kadar yakışıklı bir adam kırk yaşını geçmiş evli bir kadına âşık olabilir miydi? İşin içinde bir menfaat meselesi mevzuu bahisti. Evet, aldanmıyordu.

Sakın Don Luis tacın peşinde koşanlardan biri olmasın?

Dik, bütün gece Dona İzleta-dan mümkün olduğu kadar uzakta bulundu. Çok ihtiyatlı hareket etmesi lâzımdı. Köşkün kütüphane odasına giderek etrafı dikkatle tetkik etti. Oda oldukça büyüktü; duvarlar kitaplarla kaplanmış bir haldeydi. Ortada bulunan iki masanın üzerinde Amerikan, İngiliz, Fransız mecmuaları vardı. Etrafta modern iskemleler duruyordu.

Burada modern bir Amerikan evinde bulunması lâzımgelen her şey mevcuttu. Lores, çok zengin-gindi. Parası ile ne yapacağını bilemiyordu. Loresin her şeyi vardı, Mesut bir ailesi, sadık hiz-

metkârları, dostları, hattâ... Demoklesin kılıcı bile...

Varren, evdeki ağır havayı yaratan sebebi anlar gibi oluyordu. Bu bir aşk meselesi değildi, başka bir şeydi... Nasıl olsa fırtına patlak verecekti... Sabretmek lâzımdı...

Varren başını dinlendirmek için bahçeye çıktı. Cigarasını yakmak için kibriti çakmak üzereydi ki olduğu yerde donmuş gibi kaldı.

Ağaçların arkasında mükemmel bir fransızca ile iki kişi görüşüyorlardı.

(Devamı var)

metkârları, dostları, hattâ... Demoklesin kılıcı bile...

Varren, evdeki ağır havayı yaratan sebebi anlar gibi oluyordu. Bu bir aşk meselesi değildi, başka bir şeydi... Nasıl olsa fırtına patlak verecekti... Sabretmek lâzımdı...

Varren başını dinlendirmek için bahçeye çıktı. Cigarasını yakmak için kibriti çakmak üzereydi ki olduğu yerde donmuş gibi kaldı.

Ağaçların arkasında mükemmel bir fransızca ile iki kişi görüşüyorlardı.

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

(Devamı var)

Hikâye SON DERS

- Alfons Dodeden -

O sabah mektebe gitmekte pek ziyade gecikmişim ve tekdire uğrayacağım son derece korkuyordum. Bahuus Mösyö "Hamel," bizi sigal müsterekelerden imtihan edeceğini de söylemişti. Ben ise onların ilk kelimesini bile bilmiyordum. Bir aralık mektebden geri kalmak, kılarda gezip oynamak fikrinde bulundum. Hava ne kadar berrak, ne kadar saftı!

Orman kenarında karatavukların şırlıkları ve "Riper" çayırında, bıkhanenin arka cihetinde talim etmekte olan Prusya askerlerinin sesleri iştiliyordu. Bunlar sigal-müstereke kaidelerinden ziyade zevkini tahrik ediyordu; maamafih bu hevese galebe ederek hemen mektebe koştum.

Hükümet dairesinin yanından geçerken küçük ilân parmaklığım önünde bir kulabalkı gördüm. İki senedenberi bütün fena havadisler bize oradan gelmişti. Kaybedilen muharebeler, tekalüflî emirleri, askerî emirler... Yolumda durmak - sizim zihninden: "Yine ne var acaba?", suali geçti.

Bu düşünce içinde koşarak meydanı geçerken çığırıyla beraber orada ilân okumakta olan demirci (Vakter) arkamdan:

"- O kadar acele etme küçük, mektebine yetlebilirsin!"

Diyo bağardı.

Benimle alay ediyor zannında bulundum ve soluk soluğa Hamelin daresine girdim.

Ekseriya ders iptidasında sokaktan ittilce kadar büyük bir gırtlıtlı olurdu. Çekmecelerin açılıp

kapanması; iyi öğrenmek için kula-lar tıkanılarak yüksek sesle mülcetman telrar edilen dersler, muallimin masaların üzerine inen cesim cetvel tahtası: "Bir parça cesim cetvel tahtası: "Bir parça şüküt!..."

Bütün bu patırlarım, görülmek-sizin srama gidebilmek için bana yardım olurlu; fakat o gün bir pazar sabahı gibi her şey bir sü-kün içindeydi. Açık pencereden arkadaşların yerlerine dizilmiş olduklarını, koltuğunun altında müthiş demir cetvelle Mösyö Hamelin dersane içinde dolaşmakta olduğunu görüyordum. Kapıya a-çıp bu büyük sessizlik içinde geçmek lâzımgeldi. Ne derecelere kadar kızardığımı, ne kadar korku geçirdiğimi anlarsınız!

Fakat, hayır. Mösyö Hamel bana hiçbir hayret eseri gösterme-den baktı, ve gayet tatlı bir surette:

"- Çabuk, yerine git küçük Fran'm, dedi. Sensiz başlayacak-tık..."

Sırayı atlayarak hemen çekme-cemin başma geçtim. Yalnız o va-kit, korku ve heyecanım bir par-ça sü-kün bularak hocamın bil-hassa teftiş veya tevzii mükâfat günlerinde giyindiği güzel yeşil redingotunu, ince kırmızı göğüsli-günü, siyah ipekten işlemeli tak-kesini giymiş olduğunu farket-tim. Bundan başka, bütün sımfı-ta bir fevkalâdelik, bir başkalık gö-rünüyordu. Fakat en ziyade naza-rı hayretimi celbeden şey, dersha-nenin nihayetinde, hermutad boş

kalan sıraların üzerinde köy a-damların üç köşeli şapkası ile-tiyar "Hozer", sabık nahiye mü-dürü, sabık müvezzî ve daha sair bazı kimselerin bizim gibi sakit bir halde oturmuş olduklarını görmek oldu. Bütün bu adamlar mahzun görünüyorlardı; "Hozer" berabe-rinde getirmiş olduğu kenarları yırtık, eski bir alfabe risalesini, a-çık olarak, sayfa-ları arasında bü-yük gözlüğünü yerleştirmiş oldu-ğu halde dizleri üstünde tutuyor-du.

Bütün şu manzaranın karşısın-da mütehayyir bulduğum sıra-da Mösyö Hamel ders kürsüsüne çıkmıştı. Beni karşıladığı o halâ-vetli ve vakur sesiyle söze başla-dı:

"- Çocuklarım! Size son defa olmak üzere ders veriyorum. Ber-linden, bundan böyle Alsas Loren-de almancadan başka hiçbir şey tedris olunmayacağına dair emir geldi. Yeni muallim yarın geliyor. Bugün son fransızca dersinizdir. Pek dikkatli olmanızı rica ederim..."

Bu birkaç söz zihnimi tarumar etti. Ah hainler! Hükümet daire-sinin önünde ilân ettikleri şey bu idi!

Son fransızca dersim!...

Halbuki ben daha ancak yazı yazabiliyordum! Demek artık tah-sil etmiyecektim. Demek bu ka-darla kalmak icab edecekti, öyle mi!... Şimdi, kaybolan zamana, yu-valarım peşinde koşmak veyahut kırılarda gezip eğlenmek için ih-mal edilmiş derslere nekadur acı-yordum! Daha teminden müzik, a-ğır, taşınmaz bir yük olmak üzere telâkkî ettiğim kitaplarım, sarfım, tarihî mukaddesim şimdi gözümde ayrışlılarıyla beni son derece üzen eski dostlar gibi görünüyordu. M. Hamelin ayrılsı gibi, Girmek üzere olduğunu, onu artık bir kere daha göremeyeceğimi düşünmek, bütün cezaları, cetvel darbeleri-ni bana unutturuyordu.

Zavallı adam!

Pazar günlerine mahsus olan esvaplarımı bu son dersin gerefine

olarak giyinmişim. Şimdi bu köy ihtiyarlarım ne maksatla gelip dershanede bulunduklarını anlı-yordum. Bu onların oraya, bu mektebe daima gelmediklerine te-sessüf ettiklerini anlatıyordu. Ve bundan başka, kırk senelik hüsnü hizmetinden dolayı hocamızı bir nevi teşekkür etmek, ayrılan va-tana karşı ifayı vazife etmek de-mekti.

Zihnen bu düşüncede-yken, ismi-min çağır